

STATUT CARITAS DIECEZJI LEGNICKIEJ

CARITAS DIECEZJI LEGNICKIEJ, zwana dalej CARITAS,
ustanowiona dekretem Biskupa Legnickiego,
z dnia 16 kwietnia 1992 r., kieruje się niniejszym Statutem:

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1.

Caritas Diecezji Legnickiej została powołana przez Biskupa Legnickiego dekretem z dnia 16 kwietnia 1992 r. Caritas posiada osobowość prawną, kościelną / kan. 114–116 KPK: Dekret Biskupa Diecezjalnego Legnickiego, Nr 75/92, z dnia 16 kwietnia 1992 r./ i państwową /. Ustawa o stosunku Państwa do Kościoła katolickiego w PRL z dnia 17 maja 1989 r., Dz. U. Nr 29, poz. 154 z późniejszymi zmianami/.

§ 2

1. Caritas działa w ramach Diecezji Legnickiej.
2. Siedzibą Caritas jest miasto Legnica.
3. Caritas może prowadzić działalność, oraz tworzyć jednostki organizacyjne służące do realizacji celów statutowych.
4. W sytuacjach szczególnych Caritas może także utworzyć jednostkę poza Diecezją.

ROZDZIAŁ II CELE I ZADANIA CARITAS DIECEZJI LEGNICKIEJ

§ 3

Celem Caritas jest kościelna działalność miłosierdzia realizowana w zakresie potrzeb duchowych i materialnych człowieka oraz działalność pożytku publicznego w sferze zadań określonych w Statucie.

§ 4

Do zadań Caritas należy organizowanie, koordynowanie i kierowanie kościelną akcją charytatywną w Diecezji Legnickiej.

Zadanie to obejmuje przede wszystkim:

- a) pomoc społeczną, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans życia i rozwoju tych rodzin i osób;
- b) działalność w zakresie profilaktyki, ochrony i promocji zdrowia;
- c) zakładanie i prowadzenie ośrodków opieki zamkniętej i otwartej: domów rekolekcyjno-formacyjnych, domów pomocy społecznej, hospicjów, placówek specjalistycznego poradnictwa, placówek opiekuńczo-wychowawczych, ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, ośrodków wsparcia, ośrodków interwencji kryzysowej, niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, ośrodków rehabilitacyjnych, pielęgniarskich i wypoczynkowych, kuchni dla ubogich i podobnych stałych dzieł na terenie Diecezji Legnickiej;
- d) podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- e) działalność charytatywną na rzecz mniejszości narodowych;
- f) działanie na rzecz osób niepełnosprawnych;
- g) promocję zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- h) działalność w zakresie nauki, edukacji, oświaty i wychowania;
- i) działalność w zakresie krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, upowszechniania kultury fizycznej i sportu, ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- j) organizowanie i prowadzenie różnego typu poradni oraz organizowanie pomocy doraźnej dla osób fizycznych i instytucji o charakterze charytatywnym w postaci: zapomóg zwrotnych i bezzwrotnych, pomocy medycznej i opieki nad chorymi i samotnymi osobami starszymi w domach, pomocy dla dzieci i młodzieży szkolnej i studenckiej;

- k) udzielanie pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą;
- l) działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijanie kontaktów i współpracy między społecznościami;
- m) promocję i organizację wolontariatu.

§ 5

Organizowanie własnych ośrodków terenowych: Oddziałów, Zespołów i Kół Caritas.

§ 6

Prowadzenie systematycznej i okazjonalnej formacji wiernych do działalności charytatywnej poprzez organizowanie dni skupienia, rekolekcji, kursów, sympozjów oraz wydawanie biuletynów i innych materiałów informacyjno-edukacyjnych.

§ 7

Organizowanie systematycznego kształcenia formacji i pracowników charytatywnych.

§ 8

Organizowanie i prowadzenie ośrodków naukowych i nauczania oraz ośrodków studiów społecznych i socjologicznych.

§ 9

Organizowanie i prowadzenie stałych i okazjonalnych akcji finansujących działalność charytatywną.

§ 10

Organizowanie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej, w rozmiarach służących realizacji celów statutowych, z której dochód ostatecznie przeznaczony będzie na działalność statutowo-charytatywną.

§ 11

Utrzymanie łączności i współpracy z Caritas innych Diecezji w Polsce, z Caritas Polska oraz z Caritas Internationalis.

§ 12

Współdziałanie z działalnością charytatywną i opiekuńczą prowadzoną przez instytucje i organizacje państwowe, samorządowe, zakonne, organizacje wyznaniowe, społeczne, fundacje i inne osoby.

ROZDZIAŁ III ŚRODKI MATERIALNE CARITAS DIECEZJI LEGNICKIEJ

§ 13

Caritas ma prawo posiadania, nabywania, zbywania, użytkowania i zarządzania majątkiem ruchomym i nieruchomym oraz występowania przed władzami państwowymi, sądami i osobami trzecimi dla obrony i reprezentacji swoich praw.

§ 14

Środki materialne pochodzą z:

- a) nieruchomości i mienia ruchomego, stanowiących własność Caritas względnie przez nią użytkowanego oraz z obrotu tym majątkiem;
- b) subwencji i dotacji od krajowych i zagranicznych instytucji kościelnych, państwowych, samorządowych, społecznych i osób prywatnych;
- c) zapisów, darowizn i spadków od osób fizycznych i instytucji polskich i zagranicznych;
- d) odpisów podatkowych na cele statutowo-charytatywne, pochodzących od firm prywatnych lub państwowych, spółdzielni, spółek i innych form działalności gospodarczej, oraz osób fizycznych;
- e) własnej działalności gospodarczej: wytwórczej, handlowej, usługowej, szkoleniowej, itp. oraz z fundacji i stowarzyszeń;
- f) ofiar pieniężnych i w naturze od osób fizycznych, społeczności wiernych i funduszy kościelnych.

§ 15

1. Caritas Diecezji Legnickiej - jako organizacja pożytku publicznego - wyodrębnia organizacyjnie i finansowo prowadzoną działalność pożytku publicznego i przeznaczone na tę działalność środki publiczne od środków pozyskiwanych i przeznaczonych na kościelną działalność miłosierdzia.
2. W zakresie działalności pożytku publicznego finansowanej ze środków publicznych w tym 1% podatku i darowizn podlegających odpisom podatkowym, Caritas oprócz nadzoru i kontroli wewnętrznej podlega kontroli państwowej określonej przepisami prawa.
3. W zakresie kościelnej działalności miłosierdzia, finansowanej ze środków własnych, Caritas podlega nadzorowi i kontroli wewnętrznej określonej przez Kodeks Prawa Kanonicznego.

§ 16

1. Caritas może prowadzić odpłatną i nieodpłatną działalność pożytku publicznego.
2. Cały dochód uzyskany w wyniku prowadzenia działalności pożytku publicznego przeznacza się na tę działalność.

§ 17

W dysponowaniu środkami materialnymi Caritas w zakresie działalności pożytku publicznego zabrania się:

- a) udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem Caritas w stosunku do jej pracowników lub wolontariuszy oraz osób, z którymi pracownicy bądź wolontariusze pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”;
- b) przekazywania i wykorzystywania majątku Caritas na rzecz ich pracowników lub wolontariuszy oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności jeśli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach, chyba że wykorzystanie wynika ze statutowego celu organizacji;
- c) zakupu na szczególnych zasadach towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą pracownicy Caritas lub wolontariusze oraz ich osób bliskich;
- d) korzystania z przekazanych darowizn w jakichkolwiek celach nie związanych bezpośrednio z wykonywaniem obowiązków służbowych.

§ 18

Inne kościelne osoby prawne nie ponoszą odpowiedzialności finansowej za zobowiązania Caritas.

§ 19

W razie likwidacji Caritas, jej majątek – uwzględniając wolę ofiarodawców – przechodzi na własność Diecezji Legnickiej z przeznaczeniem na cele charytatywne.

ROZDZIAŁ IV STRUKTURA PERSONALNA CARITAS DIECEZJI LEGNICKIEJ

§ 20

Nadrzędną władzą Caritas jest Biskup Legnicki, który:

- a) powołuje Caritas do istnienia i w razie potrzeby rozwiązuje ją;
- b) nadaje jej Statut i dokonuje w nim zmian;
- c) powołuje i odwołuje Dyrektora, Zastępcę Dyrektora Caritas i Sekretarza Caritas;
- d) mianuje i odwołuje Kierowników Diecezjalnych Caritas odpowiedzialnych za poszczególne działy statutowej działalności Caritas;
- e) powołuje Okręgi, ustala ich siedzibę i mianuje Kierownika Okręgu;
- f) powołuje i odwołuje Radę Nadzorczą dla Caritas;
- g) przyjmuje roczne sprawozdania Zarządu Caritas;
- h) określa cele i zadania Caritas.

§ 21

W imieniu Biskupa Diecezjalnego, Zarząd Caritas tworzą: Dyrektor, Zastępca Dyrektora i Sekretarz.

§ 22

Dyrektor Caritas:

- a) kieruje bezpośrednio całokształtem Caritas i organizuje przewidziane Statutem działania dla zrealizowania celów Caritas;
- b) reprezentuje Caritas i występuje w jej imieniu zgodnie z przepisami prawa i zaleceniami Biskupa Legnickiego;
- c) informuje Biskupa Diecezjalnego o działalności Caritas, a raz w roku – do końca marca – składa sprawozdanie na piśmie za rok ubiegły;
- d) mianuje i odwołuje personel Sekretariatu Caritas oraz Kierowników terenowych ośrodków charytatywnych i własnych zakładów działalności gospodarczej;
- e) powołuje do życia terenowe ośrodki Caritas i organizuje bieżącą współpracę z nimi;
- f) powołuje do życia zakłady i inne jednostki, przewidziane w niniejszym Statucie;
- g) wyraża zgodę na podjęcie przez terenowe ośrodki charytatywne samodzielnej, zgodnej ze Statutem Caritas, działalności gospodarczej;
- h) przyjmuje roczne sprawozdania z działalności charytatywnej i gospodarczej prowadzonej przez podmioty organizacyjnie wydzielone oraz Parafialne Zespoły i Koła Caritas;
- i) zwołuje posiedzenie Rady Caritas i im przewodniczy;
- j) zatwierdza program działalności i preliminarz budżetowy Caritas na rok następny oraz sprawozdanie ze stanu i działalności Caritas za rok ubiegły;
- k) zarządza funduszami Caritas w granicach określonych niniejszym Statutem i budżetem;
- l) jest upoważniony do nabywania i zbywania własności, nieruchomości i ruchomości, pod tytułem odpłatnym i darmowym, oraz do zarządu tym mieniem; jest ponadto uprawniony do udzielania w tym zakresie pełnomocnictw; alienacja majątku wymaga zgody Biskupa Legnickiego.

§ 23

Zastępca Dyrektora Caritas:

- a) wspiera Dyrektora Caritas w realizacji jego zadań;
- b) w razie nieobecności Dyrektora zastępuje go, lecz nominacji może dokonać tylko w oparciu o pisemne zlecenie Dyrektora Caritas;
- c) opracowuje w listopadzie każdego roku program działalności i preliminarz budżetowy na rok następny, a do końca marca sprawozdania ze stanu i działalności Caritas za rok ubiegły.

§ 24

Sekretarz Caritas jest odpowiedzialny szczególnie za funkcjonowanie Sekretariatu Caritas, za bieżącą korespondencję i za archiwum, które gromadzi i porządkuje. Inne jego obowiązki określa Regulamin ustanowiony przez Dyrektora Caritas.

§ 25

Rada Caritas jest organem doradczym Dyrektora, składającym się z Kierowników Okręgów Caritas i diecezjalnych duszpasterzy: niepełnosprawnych, głuchoniemych, niewidomych, osób uzależnionych, więziennictwa, średniego personelu medycznego i innych osób, powoływanych okazjonalnie przez Dyrektora Caritas. Na posiedzenie Rady Caritas Dyrektor może zaprosić biegłych w omawianych na nim sprawach i wysłuchać ich opinii. Radę Caritas zwołuje Dyrektor dla opiniowania przedstawionych programów działań i projektów budżetowych. Członkowie Rady mają prawo przedstawiania swoich sugestii i projektów przyszłych działań Caritas. Przewodniczącym Rady Caritas jest Dyrektor Caritas. Rada wybiera spośród swoich członków Sekretarza, którego zadaniem jest protokołowanie posiedzeń i pomoc Przewodniczącemu w jej pracach.

§ 26

Rada Nadzorcza dla Caritas składa się z trzech osób. Zbiera się ona w razie potrzeby w terminie wskazanym przez Biskupa Diecezjalnego i dokonuje kontroli majątku, ksiąg i gospodarki finansowej Caritas. Wyniki kontroli

w formie pisemnej przedstawia w przeciągu miesiąca Biskupowi Legnickiemu. Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje obowiązki nieodpłatnie. Członkowie Rady Nadzorczej nie mogą:

- a) pozostawać w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości z tytułu zatrudnienia z członkami Zarządu;
- b) być skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z winy umyślnej.

§ 27

Osoby stanowiące Zarząd Caritas mogą być zatrudnione na etacie w Caritas. Pozostałe osoby pełnią swe funkcje społecznie. Dyrektor Caritas może zatrudnić na etacie inne osoby zajmujące się działalnością administracyjną i gospodarczą.

ROZDZIAŁ V
STRUKTURA TERYTORIALNA
CARITAS DIECEZJI LEGNICKIEJ

§ 28

Podstawową jednostką organizacyjną Caritas jest Parafialny Zespół Caritas, zwany dalej Zespołem. Może on powstać przy każdej parafii, prowadzonej tak przez duchowieństwo diecezjalne jak i zakonne.

- a) Warunkiem powstania Zespołu jest pisemne przedstawienie przez Proboszcza konkretnego programu działań charytatywnych mieszczących się w celach Caritas. Program ten dotyczyć może założenia parafialnej instytucji charytatywnej, bądź włączenia w działalność Caritas instytucji już istniejącej. Sama działalność szkoleniowa nie jest podstawą do powstania Zespołu.
- b) Dyrektor Caritas, po przyjęciu programu, dekretem ustanawia Zespół.
- c) Kierownikiem Zespołu jest zawsze Proboszcz parafii. Mianuje on spośród osób świeckich swojego Zastępcę oraz Skarbnika Zespołu, a także ich odwołuje, a o dokonanych nominacjach i odwołaniach niezwłocznie powiadamia Zarząd Caritas, a także – jeśli istnieje – właściwy terytorialnie Okręg Caritas. Kierownik powołuje także innych pracowników Zespołu oraz określa i przydziela wszystkim zadania.
- d) Do zadań Kierownika Zespołu i jego Zastępcy należy przede wszystkim:
  - animacja charytatywna całej wspólnoty parafialnej do praktykowania miłosierdzia modlitwą, słowem i czynem;
  - stałe rozpoznawanie potrzeb i możliwości pomocy;
  - zgodne ze Statutem Caritas organizowanie i świadczenie konkretnej pomocy potrzebującym;
  - organizowanie samodzielnej, zgodnej ze Statutem Caritas działalności gospodarczej;
  - współpraca z innymi grupami parafialnymi w dziele charytatywnym;
  - współpraca z Zarządem Caritas i – jeśli istnieje – właściwym terytorialnie Okręgiem Caritas;
  - przygotowanie i przekazywanie Zastępcy Dyrektora Caritas, do końca lutego każdego roku, sprawozdania za rok ubiegły z działalności charytatywnej i gospodarczej oraz sytuacji finansowej Zespołu. Wgląd do w/w sprawozdań zastrzeżony jest kompetentnej władzy kościelnej.
- e) Do zadań Skarbnika Zespołu należy prowadzenie kartotek osób potrzebujących i korzystających z pomocy Zespołu, kroniki, ewidencji otrzymanych darów i ofiar, ewidencji majątku Zespołu oraz innych dokumentów. Dokumentacja ta pozostaje w całości do wyłącznego wglądu kompetentnych władz kościelnych, zaś ujawnienie personaliów osób potrzebujących pomocy i z niej korzystających osobom spoza władz Caritas może się dokonać tylko za ich zgodą lub z ich inicjatywy.
- f) Wszystkie osoby realizują zadania charytatywne w ramach Zespołu społecznie. Zastrzeżona jest jednak możliwość – jeśli będzie tego wymagać ilość i charakter zadań – zatrudnienia na etacie Zastępcy Przewodniczącego Zespołu oraz innych osób. Decyzję o tym podejmuje oraz dokonuje zatrudnienia Przewodniczący Zespołu.
- g) Szczegółowe zasady działania Zespołu określa osobny Statut, ustalony przez Zarząd Caritas, a zatwierdzony przez Biskupa Legnickiego.

§ 29

Jeśli szczególne potrzeby charytatywne tego wymagają, mogą powstawać środowiskowe Koła Caritas, zwane dalej Kołami /np. szkoła, młodzież akademicka/. Zrównane z nimi, także nazwą, są ośrodki działalności charytatywnej działające przy domach zakonnych niezwiązanych bezpośrednio z prowadzeniem parafii. Koło działa przy Zespole i we współpracy z nim. Powstanie Koła musi być zatwierdzone przez Dyrektora Caritas. Na czele Koła stoi mianowany przez Kierownika Zespołu i jemu podlegający oddzielny Zastępca Kierownika Zespołu, który podejmuje zadania charytatywne społecznie. Mianowanie Zastępcy Kierownika Zespołu stojącego na czele Koła spośród osób należących do instytutów życia konsekrowanego lub stowarzyszeń życia apostołskiego dokonuje się po uprzedniej konsultacji z kompetentnym/a/ przełożonym/a/ kandydata na to stanowisko.

§ 30

W przypadku zaistnienia kilku Parafialnych Zespołów w danym rejonie i istnienia realnej potrzeby, może powstać ośrodek koordynacyjny i pośredniczący, zwany Okręgiem Caritas (w skrócie zwany Okręgiem). O potrzebie jego powstania decyduje Biskup Legnicki.

- a) Kierownik Okręgu Caritas, mianowany przez Dyrektora Caritas spośród osób wskazanych przez Przewodniczących Zespołów, może dobrać sobie współpracowników, którzy z zasady powinni być pracownikami społecznymi. Należy jednak unikać powiększania stanu personalnego pracowników Okręgu.
- b) Każde ustanowienie nowego etatu w Okręgu zastrzeżone jest Dyrektorowi Caritas.
- c) Zadania Kierownika Okręgu określa Biskup Legnicki w oparciu o aktualne potrzeby i zadania wskazane przez Radę Caritas.
- d) Dyrektor Caritas, bądź jego Zastępca, powołuje i odwołuje Kierownika Placówki; w przypadku osoby duchownej mianuje i odwołuje go Biskup Diecezjalny bądź właściwy Przełożony.

ROZDZIAŁ VI POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 31

Wszystkie Zespoły Caritas, w realizacji wskazanych w niniejszym Statucie zadań, podlegają bezpośrednio Dyrektorowi Caritas. Mają one prawo korzystać z pomocy Caritas: informacyjnej, szkoleniowej, formacyjnej, rzeczowej, a także – w ramach możliwości budżetowych – finansowej.

§ 32

Wszystkie akty wykonywania władzy w Caritas, jak nominacje, odwołania ze stanowisk, zarządzenia itp., muszą być sporządzone i przedstawione zainteresowanym osobom na piśmie, zaopatrzone w datę wystawienia i pieczęć oraz podpisane przez kompetentną władzę.

§ 33

Patronem Caritas Diecezji Legnickiej jest **św. Jadwiga Śląska**, a świętem patronalnym jest liturgiczny dzień 16 października.

§ 34

Caritas Diecezji Legnickiej używa prawnie zastrzeżonych: nazwy – CARITAS DIECEZJI LEGNICKIEJ, w skrócie CARITAS LEGNICA oraz symbolu przedstawiającego czerwony, równoramienny krzyż z potrójnymi promieniami falistymi, wychodzącymi z każdego wewnętrznego kąta między ramionami krzyża oraz białymi literami CARITAS, wpisanymi we wnętrzu krzyża w stylizowaną formę serca.

§ 35

Caritas Diecezji Legnickiej używa pieczęci podłużnej i okrągłej. Pieczęć podłużna zawiera: nazwę statutową, siedzibę i jej adres. Pieczęć okrągła zawiera: w środku – symbol Caritas oraz napis w otoku: CARITAS DIECEZJI LEGNICKIEJ.

§ 36

1. Statut Caritas Diecezji Legnickiej został przyjęty i zatwierdzony przez Biskupa Legnickiego na mocy Dekretu z dnia 16.04.1992 r., Nr 75/92
2. Statut został nowelizowany Dekretem Biskupa Legnickiego Nr 495, z dnia 25.03.2004r.

Kolejnej nowelizacji dokonano w oparciu o Dekret Biskupa Legnickiego Nr 611/09, z dnia 16.04.2009 r.

+ **Stefan Cichy**
BISKUP LEGNICKI

*Legnica, dnia 16.04.2009 r.,
w XVII rocznicę ustanowienia
Caritas Diecezji Legnickiej*